

KBO Berkel-Enschot - Belangenvereniging van Senioren

Al sinds 1954
Actief

KBO NIEUWS

secretariaat: 013-533 53 88 - www.kbo-berkelenschot.nl - e-mail: info@kboberkelenschot.nl

In dit KBO Nieuws:

Van de voorzitter	1
Zorgverzekering 2025	2
Ledenvoordeel zorgverzekering	2
Vaste wekelijkse activiteiten	2
Repair Café	3
Nieuwjaarsbijeenkomst	3
Digitale hulp	3
Ons koffie-uurtje	4
Samen uit Dineren	4
Natuurwandeling	4
Cursussen voorjaar	5
KBO De Schalm biljarttoernooi	9
Geslaagde St Nicolaas bingo	10
Verslag ons koffie-uurtje	11
Stichting Expo	11
Inschrijfformulier cursussen voorjaar	12

kerkbestuur van de hervormde kerk wilde aangeven, weigerde het kerkbestuur, omdat hij drie keer verzuimd had de zondagse kerkdienst bij te wonen. Voor de goede vrede en de gelovige familie heeft hij met tegenzin drie keer de kerk bezocht met het gevolg dat ik tenslotte toch gedoopt werd. In zijn verdere leven heeft hij daarna nooit meer een kerkdienst bezocht. Vandaar de openbare school. In de ogen van de meeste dorpsgenoten een goddeloze school. Nu ging het er daar niet zacht aan toe. De kinderzieltjes werden niet ontzien. Als het sinterklaasfeest naderde, steeg de spanning. Men deed er alles aan om je bang te maken. Als de goedheiligman, waarbij "goed" wel weggelaten kon worden, met zijn zwarte gevolg de klas binnen kwam, zat iedereen te trillen in de banken. Je hoopte vurig dat je niet naar voren geroepen zou worden. De dreigingen om in de zak naar Spanje afgevoerd te worden, waren niet van de lucht. De zwarte Pieten sloegen met hun samengebonden takkenbossen op de banken. Sommigen van ons begonnen spontaan in hun broek te plassen. Het was meer een feest voor de verklede acteurs en actrices dan voor het gekwelde publiek.

VAN DE VOORZITTER

Als u dit leest, is Sinterklaas weer voorbij en liggen de Kerstdagen en Oud en Nieuw in het verschiet.

Met Sinterklaas heb ik niet zoveel. Het zetten van de schoen bij de kachel en de inmiddels in ongenade gevallen open haard of houtkachel, ligt uiteraard ver achter ons. Wellicht maakt u de feestjes met de kleinkinderen nog mee. Ik heb met Sinterklaas een soort liefde-haat verhouding. In het zwaar protestant-christelijk dorp waar ik opgroeide werd, ondanks dat de goedheiligman van katholieken huize was, het feest toch gevierd. In verhouding met de toen achtduizend inwoners had het dorp veel scholen van diverse signatuur. Elke protestantse richting had een eigen lagere school. Naast het gebruikelijke rekenen en taal werden de dogma's met de eigen interpretatie van de teksten van de bijbel erin gestampt.

Ik had geluk. Ik mocht van mijn vader naar de openbare school. Dat had een reden. Toen hij me tegen het einde van de oorlog voor de doop bij het

Later heb ik, overigens tegen mijn zin, zelf de rol op me moeten nemen. Mijn dochtertje, op mijn arm bij mij als Sinterklaas herkende mij, ondanks mijn normale stem, totaal niet. Zo zie je maar wat suggestie doet. Een andere keer moest ik, bij gebrek aan een slachtoffer, met tegenzin weer de rol op me nemen bij kinderen van medewerkers. Aan het eerste jongetje dat vermeld stond in het grote boek, vroeg ik, om er snel vanaf te zijn, te abrupt en met dreigende stem: "Hoe heet jij?", waarop hij begon te huilen en met een aandoenlijk zacht stemmetje zei "Ik weet het

niet meer". Als ik al ergens voor geschikt ben dan is het niet de rol van Sinterklaas.

Aan de kerstfeesten heb ik, los van de religieuze oorsprong, betere herinneringen. Het is toch een traditie waarbij saamhorigheid de kern is. Samen iets vieren, ieder volgens zijn of haar overtuiging. Zelfs degenen bij wie de oorspronkelijke betekenis van het kerstfeest is vervaagd, ontkomen niet aan het gevoel en de sfeer die het feest oproept.

Nu we het toch over dit religie-verbonden feest hebben, het volgende. De K van KBO Berkel-Enschot staat ter discussie nu KBO-Brabant zijn naam veranderd heeft in Senioren Brabant-Zeeland. Als afdeling moeten we de discussie over het al of niet veranderen van de naam nog voeren. "What's in a name" zult u zeggen. Velen willen in de naam de oorsprong terugvinden. Een eventuele verandering zal de essentie van onze vereniging niet veranderen: leden een saamhorigheidsgevoel geven door activiteiten en initiatieven, hun belangen behartigen en hen verstrooien bieden.

Ik wens u een prettig, of zo u wilt een zalig kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar toe en hoop u tijdens de vieringen in de Druiventros te ontvangen.

Leo de Graaf

ZORGVERZEKERING 2025

Ook dit jaar krijgen leden van Senioren Brabant-Zeeland (en dus ook leden van KBO Berkel-Enschot) weer de mogelijkheid om veel voordelen te behalen bij drie verschillende zorgverzekeraars. Door externe omstandigheden kon helaas het overzicht van alle voordelen en premies niet opgenomen worden in bijgaande editie van de ONS. De voordelen verschillen per zorgverzekeraar en betreffen onder meer collectiviteitskorting op de premie, vergoeding voor het lidmaatschap en ruimere zorgvergoedingen. Het overzicht van premies en voordelen is opgenomen op onze website en die van Senioren Brabant-Zeeland.

Hoe u de contributie 2025 kunt terugkrijgen van VGZ of CZ leest u hierna in het artikel van de penningmeester.

LEDENVOORDEEL ZORGVERZEKERING

Leden van KBO Berkel-Enschot die in 2025 een zorgverzekering hebben (afgesloten), via *VGZ Zorgt Goed, Zorgt Beter en Zorgt Best* of via de aanvullende zorgverzekering *Leden van CZ*, kunnen de contributie 2025 van KBO Berkel-Enschot terugkrijgen van betreffende zorgverzekeringsmaatschappij, tot een maximumbedrag van € 25. U kunt de contributienota 2025 van KBO Berkel-Enschot declareren bij uw zorgverzekeringsmaatschappij (VGZ/CZ) op dezelfde manier waarop u normaal uw zorgkosten indient.

Eind januari 2025 zal de contributie 2025 van KBO Berkel-Enschot worden geïncasseerd of in rekening worden gebracht. Indien uw contributie via automatische incasso door ons wordt geïnd, krijgt u niet automatisch een nota van de contributie 2025 van KBO Berkel-Enschot. Als u voldoet aan bovengenoemde voorwaarden en u wilt het contributiebedrag declareren bij VGZ of CZ, neem dan even contact op met onze penningmeester, hij zal u dan alsnog een contributienota toesturen.

Penningmeester: Jack van den Brand, mobiel: 06-41 71 35 33,
e-mail: penningmeester@kboberkelenschot.nl

VASTE WEKELIJKSE ACTIVITEITEN

KBO Berkel-Enschot organiseert vele activiteiten. U treft hierover steeds informatie aan in dit KBO Nieuws en op de website. Daarnaast is er een aantal activiteiten die op vaste tijden en dagen georganiseerd worden zonder aparte vermelding. Voor deze activiteiten hoeft u zich ook niet vooraf aan te melden. Deze activiteiten zijn:

Maandag:	10.00u.	Nordic walking vanaf parkeerplaatsen Schaapsven *
	13.15u.	Soos in De Schalm (bridge, rikken, biljarten)
Dinsdag:	13.30u.	Fietsen Tempo 15 vanaf Eikenbosch 2
Woensdag:	09.30u.	Renfietsen Tempo 25 vanaf St. Caecilia kerk
Donderdag:	13.00u.	Jeu de boules bij Gilde St. Hubertus aan De Kraan
	13.30u.	Fietsen Tempo 18 vanaf Hemels (maart t/m oktober)

Vrijdag: 10.00u. Wandelen met oefeningen vanaf parkeerplaatsen Schaapsven

Zaterdag 10.00u. Nordic walking vanaf parkeerplaatsen Schaapsven *

De parkeerplaatsen Schaapsven liggen ca 500 meter voorbij Mie Pieters.

*starten ook mogelijk om 10.30u. vanaf parkeerplaatsen bij Proeflokaal Bregje, Moergestelweg 123, 5062 SP Oisterwijk.

REPAIR CAFÉ

Sinds het najaar van 2022 hebben we in Berkel-Enschot een Repair Café, opgericht onder de vlag van KBO Berkel-Enschot. U kunt hier uw kapotte huishoudelijke apparaten - zoals koffiezetmachines, stofzuigers, enz. - laten repareren. Het Repair Café is toegankelijk voor alle inwoners van Berkel-Enschot. De reparaties, met uitzondering van de aanschaf van vervangende onderdelen, zijn gratis. Ter dekking van de kosten is een kleine donatie wenselijk, maar niet verplicht.

Het Repair Café is open op elke eerste dinsdagmiddag van de maand, dus de eerstkomende zitting is op **dinsdag 7 januari** van 13.30 tot 16.00 uur in de kantine van korfbalvereniging OJC '98, Rauwbrakenweg 38. De kantine, die achter tennisvereniging Rauwbraken ligt, is met de auto bereikbaar via de Koningsoordlaan. Met de fiets of te voet via Rauwbrakenweg of De Kraan.

Contactpersoon: Ad Dekker 06-53 77 05 99 of a.c.dekker1946@gmail.com

NIEUWJAARSBIJENKOMST

Wij nodigen u van harte uit voor de nieuwjaarsbijeenkomst op **vrijdag 10 januari** 2025. Deze bijeenkomst zal worden gehouden in de Druiventros.

Het programma voor deze middag ziet er als volgt uit:

Aanvang 14.30 uur, vanaf 14.00 uur is de zaal open en ontvangen wij u, onder de muzikale klanken van accordeonist Hans van Buul, met een kopje koffie/thee. Bovendien ontvangt u twee consumptiebonnen om met ons, na de nieuwjaarstoespraak van onze voorzitter Leo de Graaf, het glas te heffen op het nieuwe jaar.

Loes Westgeest zal met ons terugkijken op het afgelopen jaar of misschien heeft ze wel een aanbeveling voor het nieuwe jaar?

Onder het genot van een drankje en een hapje is er volop gelegenheid elkaar het beste te wensen voor het nieuwe jaar. Wij verwachten deze bijeenkomst rond 17.30 u te beëindigen. Wilt u op tijd aanwezig zijn? Wij kijken uit naar uw komst.

Werkgroep Ontspanning

DIGITALE HULP

Zolang uw laptop, tablet, mobiele telefoon, digid, bank enzovoort werkt zoals verwacht, is er niets aan de hand. Zodra door een verandering in het systeem (en dat kan van alles zijn) het niet meer werkt, wordt het lastiger. Loopt u tegen zo'n probleem aan, dan kunt u een afspraak maken via 06-46 33 41 06 (Trees Corbey). Dan gaan we samen kijken of we het probleem kunnen oplossen.

ONS KOFFIE-UURTJE

Elke eerste en derde woensdag van de maand bent u tussen 10 uur en 12 uur van harte welkom in De Schalm. Echter, omdat de eerste koffie ochtend op 1 januari zou zijn vervalt deze en starten we het nieuwe jaar met ons koffie-uurtje op **15 januari**. U bent deze maand dus alleen welkom in de derde week. Het eerste kopje koffie of thee wordt u aangeboden door KBO/SWO. U hoeft geen lid van de KBO te zijn en hoeft zich niet aan te melden. Ons Koffie-uurtje is voor alle senioren van Berkel-Enschot. U kunt gewoon binnenlopen en een plaatsje zoeken. Heeft u vervoer nodig dan kunt u een beroep doen op Els van der Meyden 013- 533 26 04 of Harriët de Bresser 06- 12 71 02 57 (kosten vervoer € 2,- per ochtend).

Wergroep SocMa

SAMEN UIT DINEREN

Het Samen uit Dineren wordt maandelijks georganiseerd door KBO en SWO bij een van de plaatselijke horecagelegenheden en is bestemd voor alle senioren van Berkel-Enschot. Via het KBO Nieuws en op de activiteitenpagina van De Schakel kunt u zien waar het Samen uit Dineren in de betrokken maand plaatsvindt. U kunt zich hiervoor tot twee dagen van tevoren aanmelden via de website kbo-berkelenscot.nl. Op de website vindt u ook het menu. Wilt u zich liever telefonisch aanmelden dan kan dat bij Ine van de Wiel 06-10 73 75 62 of bij Ria van de Kam 013-533 26 21. Bij aanmelding graag doorgeven of u vlees of vis wenst en of u een dieet hebt. U bent vanaf 17.30 uur welkom en we starten met het diner om 18.00 uur. Het driegangmenü kost € 23,50 p.p., exclusief de drankjes. Let op: de prijs is per 1 januari 2025 met € 1,- verhoogd. Komt u voor de eerste keer, dan wijzen we u bij binnenkomst graag de weg. Er worden

geen plaatsen gereserveerd. U schuift gewoon gezellig aan bij een tafel waar een plaatsje vrij is. De eerstvolgende keer is op **donderdag 16 januari** bij Boerderij Denissen. Mocht u zich hebben aangemeld en toch, jammer genoeg, verhinderd zijn, dan vragen wij u dringend om uiterlijk twee dagen van tevoren af te melden.

Planning 2025:

Donderdag 16 januari	Boerderij Denissen
Donderdag 20 februari	Hemels
Woensdag 19 maart	Mie Pieters LUNCH
Vrijdag 25 april	Druiventros
Dinsdag 27 mei	Aards
Donderdag 26 juni	Valentijn LUNCH
Donderdag 24 juli	Boerderij Denissen
Dinsdag 19 augustus	Aards
Dinsdag 23 september	't Muziekhuis LUNCH
Woensdag 29 oktober	De Bron
Vrijdag 21 november	Druiventros
Woensdag 17 december	Hemels

Wergroep SocMa

NATUURWANDELING

Er is maandelijks een gezellige en afwisselende wandeling in onze mooie natuur. De wandelingen vinden plaats op donderdag in de namiddag. We starten om 13.30 uur vanaf Eikenbosch 2, het oude winkelcentrum. We carpoolen en betalen € 2,50 aan de chauffeur. Na afloop drinken we koffie, op eigen rekening. We zijn rond 17.00 uur weer terug in Berkel-Enschot. Aanmelden is niet nodig. De volgende wandelingen staan gepland op:

23 januari Alphen, 't Zand

- 27 februari Gilze, Valkenberg
- 27 maart Riel, Regte Heide
- 24 april Liempde, Op pad met Omroep Brabant en Brabants Landschap
- 22 mei Oisterwijk, Laag Heukelom
- 26 juni Vught, Moerputten (Dagwandeling)
- 25 september Oisterwijk, Balsvoort
- 30 oktober Tilburg, Stadsbos 013
- 27 november Haaren, Nemelaer

Voor meer informatie betreffende de wandelingen kunt u contact opnemen met Jeff Denissen (06-24 69 17 40) of met Jan van de Wiel (06-10 47 66 54).

CURSUSSEN VOORJAAR

1. STERREN EN STERRENSTELSLS

Sterrenkunde of astronomie is de studie van het heelal en de objecten die we daarin tegenkomen. Veelomvattender kan het onderwerp van een cursus eigenlijk niet zijn. De sterrenkunde bestudeert zon en planeten (ook onze eigen dubbelplaneet Aarde-Maan), de sterren en het Melkwegstelsel, andere sterrenstelsels en de verbijsterende diepten van het heelal.

'Sterren en sterrenstelsels' is het tweede deel in een tweeluik dat dit hele scala beschrijft. Het eerste deel, 'Het planetenstelsel', werd in het najaar van 2024 uitgevoerd. In dit tweede deel bespreken we de sterren, hun ontstaan uit de interstellaire materie en hun laatste levensfasen als extreem compacte objecten. We bespreken groeperingen van sterren: van dubbelsystemen en kleine sterrenhopen tot enorme samenscholingen als ons Melkwegstelsel en andere sterrenstelsels. En tenslotte kijken we ook naar het heelal als geheel en naar de manier waarop we ons de oorsprong van het heelal voorstellen in een oerknal.

Daarbij wordt natuurlijk een flink beroep gedaan op uw voorstellingsvermogen: we ontkomen niet aan het spreken over en denken in 'astronomische' tijdsduren en afstanden.

Sterrenkunde is een exacte wetenschap, maar in de cursus behandelen we ons onderwerp op een algemeen niveau waarin wiskunde en natuurkunde een bescheiden rol spelen. Iedereen met een gezonde dosis nieuwsgierigheid en fantasie zal de bijeenkomsten goed kunnen volgen.

- Docent: Jos Loonen
- Data: 21, 28 januari en 4, 11, 18 en 25 februari
- Tijd: Dinsdagmiddag 14.00u – 16.00u
- Waar: 't Muziekhuis
- Kosten: € 37,- incl. koffie en thee

2. LEIDERSCHAP IN HET ONDERWIJS

Of: wat maakt dat medewerkers een extra stapje willen doen?

Cor Clarijs heeft bijna 40 jaar in het voortgezet onderwijs gewerkt waarvan 35 jaar in diverse leidinggevende functies. In het huidige onderwijs staan bestuurders, rectoren, directeuren vaak ter discussie over hun manier van leiding geven. Aan de hand van zijn eigen opgedane ervaringen en door het sparren met collega's in het onderwijsveld, heeft hij een opvatting ontwikkeld over hoe leiderschap in het onderwijs er uit zou kunnen zien. Hij houdt geen wetenschappelijk verhaal maar een door de praktijk gevormde visie. Ook komen verschillende leiderschapstijlen aan de orde waarbij u ook uitgenodigd wordt om over uw eigen leiderschapstijl na te denken.

- Docent: Cor Clarijs
- Datum: 20 maart
- Tijd: Donderdagmiddag 14.00u – 16.00u
- Waar: Koningsoord Kapittelzaal
- Kosten: € 7,50 incl. koffie en thee

3. INSPIRATIE IN TRANSITIE TIJD VIA VERHALEN, METAFOREN, RITUELEN EN SYMBOLEN

In de overgangsfase van een veranderingsproces, wanneer het oude zijn betekenis heeft verloren, moeten we nieuwe inspiratie opdoen, om met vertrouwen verder te gaan. Daarbij kunnen verbindende, perspectievolle verhalen van grote betekenis zijn. Het kan dan gaan om mooie vergezichten, hoopgevende metaforen en mythen, wellicht ook futuristische sciencefiction, symbolen en rituelen. Daarover gaat deze nieuwe cursus, die voortbouwt op de cursus van najaar 2024 over Verandering, transitie en transformatie. Daarbij kwam als achtergrond het boek **'Tricky Tijden'** van Jitske Kramer aan de orde met de drie fasen van verandering: *segregatie*, *liminatie* en *integratie*. Het uitgangspunt daarbij was: "We zijn verdwaald maar niet verloren".

Zoals gebruikelijk zoeken we onze inhoud in kunst, wetenschap en oude wijsheid. De verdere invulling in deze interactieve cursus gaat in overleg met de deelnemers. Van elke bijeenkomst krijgt ieder een

uitgebreid en geïllustreerd verslag. Voor nadere informatie kunt u per mail of per telefoon contact opnemen met de docent.

KBO-leden die niet aan de cursus van eind 2024 hebben meegedaan, kunnen ook inschrijven.

Docent: Gerard van de Kam
 Data: 25 februari, 11 maart, 25 maart en 8 april
 Tijd: Dinsdagochtend 10.00u - 12.15u
 Waar: Koningsoord Parlatorium
 Kosten: € 26,- incl. koffie en thee

4. LEZING JOHN LOMMEN

De tekst voor deze lezing is nog niet bekend. We publiceren dit in het volgende KBO Nieuws.

Docent: John Lommen
 Datum: 16 april
 Tijd: Woensdagmiddag 14.00u – 16.00u
 Waar: Koningsoord Kapittelzaal
 Kosten: € 7,50 incl. koffie en thee

5. JOHN LOMMEN TOONT EIGEN WERK

Tien jaar lang heb ik kunst van anderen laten zien. Ik vind het fijn om jullie nu een keer kennis te laten maken met mijn eigen werk. In deze presentatie laat ik jullie kennis maken met een selectie uit mijn foto's.

Van 1990 tot 2005 was ik actief als vrijetijdsvotograaf. Ik ben als zodanig lid van huiskamerclub Feniks en ook maakte ik vele jaren deel uit van de landelijke Portretgroep.

Fragment uit een artikel in Brabant Cultureel, Tijdschrift voor kunst, Cultuur en Literatuur, geschreven door Joep Eijkens. Hij werkte als journalist bij het Nieuwsblad van het Zuiden, resp. Brabants Dagblad. Eijkens schrijft teksten voor diverse doeleinden - van interviews tot levensverhalen, van krantenartikelen o.a. over fotografie, tot boeken.

"In de amateurfotografie heb je mensen die professioneel te werk gaan en jarenlang aan een eigen oeuvre werken. John Lommen uit Berkel-Enschot, die al eerder werk liet zien bij Brabants Licht, is zo iemand. Hij is vooral geïnteresseerd in geënceneerde fotografie, waarbij het menselijke (vooral: vrouwelijke) lichaam of delen daarvan belangrijke elementen zijn.

Zijn serie "Kruisbeelden" ontving in 2004 een eervolle vermelding van de jury van Foto Nationaal, de jaarlijkse tentoonstelling van de landelijke Fotobond van amateurfotografen, en werd ook gepubliceerd in het bondsblad. 'Het mysterie van het leven wordt in deze serie duidelijk verbeeld', oordeelde de jury. 'De verbinding van lichaam en symboliek is indrukwekkend. De foto's zijn helder van beeld en van een hoge technische kwaliteit'.

Het is niet op de laatste plaats die hoge technische kwaliteit, samen met de bijzondere onderwerpkeuze, die van Lommen een amateurfotograaf met professionele inslag maakt."

Docent: John Lommen
 Datum: 23 april
 Tijd: Woensdagmiddag 14.00u – 16.00u
 Waar: Koningsoord Kapittelzaal
 Kosten: € 7,50 incl. koffie en thee
 Deelnemers: maximaal 20 (i.v.m presentatie).

Wie zich voor het najaar had opgegeven en is afgevallen gaat voor, er kunnen nog nieuwe deelnemers bij.

6. KLASSIEKE MUZIEK IN DE 20E EEUW

Het "Tristan akkoord" dat Wagner gebruikte in zijn "Tristan und Isolde", gecomponeerd tussen 1856 en 1859, was het begin van een nieuwe periode in wat wij klassieke muziek noemen. Het bijzondere aan dit

motief is dat, anders dan componisten voor hem, hij een akkoord niet oplost maar steeds verschuift naar een nieuwe dissonant. Zo gaf hij uitdrukking aan het karakter en de aard van de liefde tussen Tristan en Isolde en eigenlijk aan die van hemzelf en Mathilde van Wesendonck. Hij bereidde hiermee de weg naar de atonaliteit waarmee in de 20e eeuw werd geëxperimenteerd. Componisten na Wagner zijn allemaal, of zij zijn muziek nu bewonderden of niet, beïnvloed door hem. Zij kozen óf de weg van complexe harmonische structuren óf gingen op allerlei manieren experimenteren met klanken, instrumentatie en combinaties daarvan. In dat opzicht is de muziek uit de 20e eeuw zeer boeiend en divers. Het leidde er zelfs toe dat bepaalde componisten (Strawinsky, Respighi) de roots van de klassieke muziek opzochten, wat zich vertaalde in neo-klassieke composities. Richard Strauss is misschien wel bij uitstek de componist die de veelheid aan muziekstromingen na Wagner het meest heeft verklankt. Hij zocht de grenzen van de atonaliteit op in zijn opera's Salomé en Elektra maar keerde in werken als "Le bourgeois gentilhomme" weer terug naar het neo-classicisme om aan het eind van zijn leven terug te grijpen naar de neo-romantiek uit zijn eigen beginperiode. Componisten als Debussy en Ravel ontdekten weer een geheel eigen wereld waarbij de klankkleur centraal staat. Een componist als Rachmaninov daarentegen bouwde op originele wijze voort op de romantische traditie uit de 19e eeuw. In de cursus wordt aan de hand van voorbeelden uit verschillende genres van de klassieke muziek getoond hoe divers en boeiend de muziek uit de 20e eeuw feitelijk is.

Docent: André van Baest
 Data: 3, 10 en 24 april
 Tijd: Donderdagochtend 10.00u – 12.00u
 Waar: 't Muziekhuis
 Kosten: € 20,- incl. koffie en thee

7. CURSUS SCHAKEN

In aansluiting op eerder georganiseerde cursussen schaken, wordt aan de leden van de KBO de gelegenheid geboden, om in het voorjaar 2025 schaaklessen

te volgen. De zeven lessen worden gegeven door ervaren leden van Schaakvereniging De Oude Toren en bestaan uit een mix van leren, oefeningen maken en spelen, aangepast aan de speelsterkte van de deelnemers, beginners en gevorderden. Doel: op gezellige wijze geestelijk fit blijven.

Docenten: Frans Deckers, Leo Elias, Ad Verhagen (of eventuele vervangende docenten)

Data: 18 en 25 maart, 1, 15 en 29 april, 13 en 27 mei

Tijd: Dinsdagochtenden 10.00u – 12.00u

Waar: Koningsoord

Kosten: € 40,- incl. koffie en thee

Deelnemers: minimaal 4

8. CURSUS BILJARTEN

De cursus bestaat uit zes lessen van anderhalf uur en is bedoeld voor leden met weinig of geen ervaring in de biljartsport. Een eigen keu meebrengen is niet nodig. We hebben plaats voor twee groepen van drie personen. U dient bij aanmelding uw speelsterkte te vermelden: beginner of gevorderde (en in dit laatste geval uw recente ervaring vermelden). Bij de indeling in de twee groepen wordt u daarna in een van beide ingedeeld door de docent. Als er meer aanmeldingen zijn dan plaatsen dan wordt een wachtlijst gevormd voor een volgende cursus.

Docent: Bart Bos

Data: 22 en 29 januari, 5, 12, 19 en 26 februari

Tijd: Woensdagmorgen 9.30u – 11.00u (beginners)
Woensdagmorgen 11.15u – 12.45u (gevorderden)

Waar: Koningsoord Biljartruimte

Kosten: € 50,-

9. EXCURSIES : PARKEN VAN TILBURG

Eerste excursie: Wilhelminapark en 'De Oude Warande'

Het Wilhelminapark is 125 jaar oud en is ontworpen door Leonard Springer, in die tijd de meest begeerde tuinarchitect van Nederland. Het park is een typisch voorbeeld van de Engelse romantische landschapstijl, sfeervol met indrukwekkende boomprijen en een fraaie vijver. De Engelse landschapstijl was voor die tijd vernieuwend, het volgde de Franse stijl op van rechte lijnen, een tuinkunst die uit Perzië afkomstig was. Komende tijd wordt het park gerenoveerd.

Wij bezoeken het achter de universiteit van Tilburg gelegen bijzondere sterrenbos "De Oude Warande". De oorsprong van dit parkbos ligt in 1710 toen de Duitse Prins van Hessen Kassel de "Heerlijkheid van Tilburg en Goirle" kocht. Dit fraaie bos is de uitlaatplek voor Tilburg West; bijzonder is de verbinding met de Nieuwe Warande in Berkel-Enschot.

Tweede excursie: Kromhoutparkterrein en Landschap Moerenburg

Op het voormalige complex van de Kromhoutkazerne zijn diverse woongebouwen gerealiseerd. Het exercitieterrein is ingericht naar voorbeeld van stadsparken in Barcelona en Berlijn. Het was voor die tijd zeer inspirerend voor tal van andere steden, die na de voltooiing in Tilburg kwamen kijken. Zo kan de vijver via vier thematische routes benaderd worden. In 1995 ontving de gemeente voor het hele project de "Bronzen Bever". Onlangs is het park nog gerenoveerd.

Veel had het niet gescheeld of er was geen landschapspark Moerenburg geweest. Slechts door opletendheid van en actief actievoeren door de Vereniging behoud Moerenburg is er nu een fraai landschapspark ontstaan waar de inwoners van Tilburg graag recreëren. Begin deze eeuw is op de oorspronkelijke plaats

Huize Moerenburg nagebouwd in Cortenstaal. Ooit was dit de pastorie voor Tilburg en Enschoot. Een geestelijke beschreef toentertijd in een brief aan zijn familie het lieflijke landschap van Moerenburg en noemde daarbij het Grollegat, het Galgeven, het Heksenbos en de Helleputten. We lopen door het gebied richting voormalige afvalwaterzuivering. Dit is nu een rijksmonument. Over de nieuwe bestemming is tegenwoordig veel te doen. Via een zogenaamde retentievijver maken we een wandeling door het nabijgelegen natuurgebied. Daarbij zal de aanwezige flora en fauna worden besproken. Ook zal uitleg worden gegeven over het ontstaan, het gebruik en de naamgeving van de drie beekjes die samenkomen aan de achterkant van Moerenburg.

Het kan zijn dat door werkzaamheden, renovaties en andere onvoorziene omstandigheden het programma in overleg moet worden aangepast.

Bij slechte weersomstandigheden wordt een andere datum gekozen. De deelnemers krijgen via de mail hiervan tijdig bericht.

Docent: Henk Hoppenbrouwers
 Data : 28 april en 12 mei
 Tijd Maandagmiddag 13.30u – 17.00u
 Waar: Vertrek vanaf kerkplein in Enschoot per fiets. Op de locaties zelf lopen we, met uitzondering van De Oude Warande
 Kosten: € 10,-
 Deelnemers: maximaal 20

10. STADSWANDELINGEN TILBURG

Stadswandeling binnenstad Tilburg

We vertrekken bij het Natuurmuseum Brabant aan de Spoorlaan. In de Stationsstraat wordt wat verteld bij enkele markante panden zoals fabrikantenwoningen en spaarbanken. Via de Nieuwlandstraat (o.a. Vincetiuspad, oude slagerij, geboortehuis prof. Donders) komen we bij de Schouwborg/Concertzaal. We gaan via de binnentuin naar het Vrijheidspark.

Uiteraard lopen we ook over het nieuwe Stadsforum en de aanliggende bebouwing (o.a. voormalig kantongerecht, Paleis-Raadhuis, stadhuis, Heikese kerk).

Via enkele binnenstraatjes komen we in de Willem II-straat. Daar wordt toelichting gegeven bij o.a. het pand van Cinecitta en de Synagoge. Via de Spoorlaan komen we dan weer terug bij het vertrekpunt.

Stadswandeling Spoorzone Tilburg

De laatste tien jaar is er in de omgeving van het station van Tilburg heel veel veranderd. Het station zelf

is ingrijpend opgeknapt. Aan de Spoorlaan ligt een nieuw busstation. Via de onderdoorgang in het station komen we op het terrein van "d'n Ateljé".

We lopen over het terrein, waarbij zowel de historie van de gebouwen als de huidige, nieuwe functie zal worden toegelicht. Ook het Clarissenhof (nieuwbouw richting Lange Nieuwstraat) zal worden aangedaan. Tenslotte komen we via het gebouw van Mindlabs op ons eindpunt in de LocHal. Uiteraard wordt daar uitleg gegeven over de historie (locomotievenwerkplaats), de bouwkundige ingrepen en de nieuwe functies van het gebouw (bibliotheek, vergaderruimtes, horeca, kantoren).

Docent: Tjen Beljaars
 Data : 7 en 14 april , reservedatum 22 april
 Tijd: Maandagmiddag 14.00u – 16.00u
 Waar: Voorterrein Natuurmuseum Brabant (Spoorlaan, tegenover busstation)
 Vervoer: op eigen gelegenheid
 Kosten: € 10,-
 Deelnemers: maximaal 15

KBO DE SCHALM BILJARTTOERNOOI

In maart 2025 organiseren we alweer het 29^e KBO de Schalm Biljarttoernooi in de biljartruimte van Sociaal Cultureel Centrum de Schalm op Ons Koningsoord. Dus in 2026 ons 6^e lustrum-toernooi!

Woensdagmiddag 5 maart starten we met de eerste partijen en de finales zullen worden gespeeld op donderdag 27 maart. In de tussenliggende weken wordt gespeeld op dinsdagmiddag, woensdag en donderdag.

Iedereen die ouder is dan 50 jaar, woonachtig is in Berkel-Enschoot of Heukelom of speelt bij een biljartclub in Berkel-Enschoot kan deelnemen. De inschrijfformulieren zullen medio januari 2025 digitaal worden verstuurd aan degenen die bij ons bekend zijn uit

eerdere deelname en zijn vanaf dat moment ook beschikbaar bij de beheerder van SCC de Schalm. Bij de beheerder moeten alle formulieren ook worden ingeleverd tegelijk met de € 10,00 inschrijfgeld. In dit inschrijfgeld is een koffie-/theemunt begrepen die tijdens het toernooi kan worden besteed. Inschrijftermijn is **tot vrijdag 31 januari**.

Hou er rekening mee dat we vanwege de bezetting van de 4 biljarts gehouden zijn aan een maximaal aantal van 70 deelnemers. Dus schrijf snel in als je wilt meedoen aan dit supergezellige toernooi.

De loting voor de poule-indeling is gepland op vrijdag 7 februari 16.00 uur

en zal ook plaatsvinden in SCC de Schalm.

Voor ons toernooi mogen wij weer rekenen op de steun van de volgende sponsors uit het dorp: *Hemels Eten en Drinken, Groencentrum de Hemeltjes, Boerderijwinkel Piet van Meintjes Hoeve, Boxx Men Store, Vakgarage Robben, Cafetaria Eethuis d'n Boom, Primera Koningsoord, Set in Point, Hubo Berkel-Enschot, de Tweewielerspecialist.*

Het organisatie team KBO de Schalm Biljarttoernooi: Ben Kolsteren, John Rodenburg, Maarten Janssens, Jan Brands, Wil Pigmans, Jan Freijse

GESLAGDE ST NICOLAAS BINGO

Op zondag 24 november liep de foyer van de Schalm in Koningsoord al op tijd vol voor de jaarlijkse KBO St. Nicolaas Bingo. De muzikale begeleiding van Willem Bruggeling, de bekroonde speculaasjes, stukjes

amandelstaaf en het strooigoed waren de ingrediënten voor een gezellige ongedwongen, maar toch ook een beetje spannende bingomiddag. Dat laatste kwam ongetwijfeld door de fraai ingepakte prijsjes die door Ria van den Berg waren verzorgd.

Na de aangeboden koffie met iets lekkers werden de bingorondes ingezet, waarbij in de pauze kon worden genoten van St. Nicolaas liedjes op piano door Willem Bruggeling en er ruimte was om de bar te bezoeken. De hilarische laatste ronde, waarbij de bingo maar niet wilde vallen, leverde uiteindelijk voor alle deelnemers een prijsje op!

De leuke reacties van de vertrekkende bezoekers gaven de KBO vrijwilligers Ria, Lia en Ruud voldoende inspiratie om deze bingomiddag voor het volgend jaar weer vast te leggen!

Werkgroep Ontspanning

VERSLAG ONS KOFFIE-UURTJE

Op woensdag 4 december, de eerste woensdag van de maand, waren wij in De Schalm bij het koffie-uurtje van KBO/SWO. Wij werden heel vriendelijk ontvangen door drie vrijwilligsters: Agnes Sweep, Ine van de Wiel en Ria van de Kam (staande van links naar rechts, zie foto). Samen met Els van de Meijden en Harriët de Bresser zorgen deze dames elke eerste en derde woensdag van de maand tussen 10 en 12 uur voor een gezellig koffie-uurtje. De eerste kop koffie/thee is gratis en er is altijd wat lekkers bij, vandaag naast het gebruikelijke koekje, een plak cake en kruidnoten met chocola.

Er waren rond de 50 personen, waarvan 10 mannen. "Dat aantal is normaal voor de eerste woensdag van de maand, op de derde woensdag is er normaal gesproken minder belangstelling....geen idee waarom er verschil is" aldus Ria van de Kam.

Wij hebben genoten van de koffie en het lekkers, de gezellige sfeer, het geroezemoes. Zelfs al is niet iedereen even goed van gehoor, er wordt volop gecommuniceerd. Een geweldige activiteit waar heel veel mensen dankbaar gebruik van maken. Onze complimenten voor de organisatoren!

Voor meer informatie zie het KBO Nieuws en de Schakel.

Marga Amesz/Ties van Rijsewijk

STICHTING EXPO

Een muzikale reis door Ierland en Schotland; zing mee met Irish Blend! Eric Hoop en Albert Bull, samen duo Irish Blend.

Was het toeval dat Eric Hoop en Albert elkaar troffen in het Jan van Besouw in Goirle en dat ze besloten om samen eens muziek te gaan maken?

Eric speelde jarenlang in bandjes soulmuziek, onder andere in Eric Green and the Onions, maar zijn echte liefde ging toch wel uit naar Keltische muziek en na enkele repetities bleek dat heel goed te klikken. Ierse, Schotse, Bretonse muziek bleek een gemeenschappelijke passie te zijn en zo werd er een repertoire opgebouwd. Eric zingt en speelt gitaar, terwijl Albert de muziek aanvult met bouzouki, banjo, mandoline, ukelele en mondharmonica's. Samen zingen ze ook.

Twee ervaren muzikanten nemen je mee aan de hand van liedjes door Ierland en Schotland. De traditionele Keltische muzieksoorten zijn op een bijzondere manier met elkaar verbonden, zodat we ook nog even in Bretagne terecht komen.

Vorig jaar speelden Eric en Albert met een gastspeler Dennis, nu nemen ze het zelf voor hun rekening.

Eric vertelt over de achtergronden van de liedjes, Albert vult inhoudelijk aan en zijn ervaringen tijdens optredens met folkband Ogham langs de westkust van Schotland worden hierin verwerkt.

Meezingen mag!

Datum: zondag 26 januari

Tijd: 14.30 uur

Waar: Ons Koningsoord

Kosten: € 10,- (incl. koffie/thee in de pauze)

Tickets: onskoningsoordcultureel.nl

INSCHRIJFFORMULIER CURSUSSEN VOORJAAR

Naam: .....KBO lidnr: .....

1	Cursus sterren en sterrenstelsels	21 en 28 januari, 4, 11, 18 en 25 februari
2	Leiderschap in het onderwijs	Donderdagmiddag 20 maart
3	Inspiratie in transitietijd via verhalen, metaforen, rituelen en symbolen	25 februari, 11 maart, 25 maart en 8 april
4	Lezing John Lommen	Woensdagmiddag 16 april
5	John Lommen toont eigen werk	Woensdagmiddag 23 april
6	Klassieke muziek in de 20 ^e eeuw	3, 10 en 24 april
7	Cursus schaken	18 en 25 maart, 1, 15 en 29 april, 13 en 27 mei
8	Cursus biljarten	22 en 29 januari, 5, 12, 19 en 26 februari
9	Excursies: Parken van Tilburg	28 april en 12 mei
10	Stadswandelingen Tilburg	7 en 14 april (Reservedatum 22 april)

Als u aan één of meer activiteiten wilt deelnemen, kunt u zich op verschillende manieren aanmelden:

1. Digitaal via het inschrijfformulier op de website kbo-berkelenschot.nl
2. Via een mail aan piadahllhaus@icloud.com met daarin uw naam, het nummer en de naam van de cursus(sen)
3. Via een Whatsapp aan Pia Clarijs-Dahlhaus, telefoonnummer 06-16 04 52 62 onder vermelding van uw naam, het nummer en de naam van de cursus(sen)
4. Dit formulier inleveren bij Pia Clarijs-Dahlhaus, Verdilaan 5, 5056 BD Berkel-Enschot. Omcirkel de nummers van de gewenste cursus(sen).

Geeft u zich bij voorkeur op via optie 1 of 2. U hebt de tijd **tot 6 januari 2025**.

De bijdrage wordt vóór het begin van de cursus geïncasseerd. U hoeft dus zelf geen betaling te doen!

Als een cursus onverhoopt niet door kan gaan, dan ontvangt u daar zo snel mogelijk na de sluitingsdatum bericht over.

De redactie van KBO nieuws
wenst u fijne kerstdagen en
een gezond en gelukkig
nieuwjaar.

